

Jerzy Gula

Miłakowo, st. I, mury miejskie, gm.
loco, woj. olsztyńskie, AZP 19-57/1

Informator Archeologiczny : badania 30, 269

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

osi północny wschód-południowy zachód rowem sondażowym o długości 21 m i szerokości 2-1 m oraz dwoma prostopadłymi do niego wykopami o wymiarach 5 x 1 i 7 x 1 m. Łącznie przebadano powierzchnię około 50 m².

Stożek zbudowany jest z białozółtego utworu lessopodobnego, sprawiającego wrażenie układu naturalnego, co świadczy o wykorzystaniu pod budowę gródka naturalnej formy terenu (wyjaśnienie tej kwestii wymaga badań geologicznych). W obrębie obiektu, z wyjątkiem jego partii zniszczonej, wystąpiła jasnobrunatna warstwa kulturowa o miąższości 25-40 cm. Znalezione w niej niewielką ilość ceramiki późnośredniowiecznej, fragment kafla renesansowego, nieliczne kości zwierzęce oraz dużą ilość przepalanej polepy z odciskami konstrukcji drewnianych. Materiał ten można datować na XV-XVI w. Na stoku południowo-zachodnim, tuż pod powierzchnią stawu, poniżej warstwy kulturowej, wystąpiła 20-30-centymetrowa warstwa przepalanej gliny z fragmentami spalonych belek. Wskazuje to na zniszczenie obiektu lub jego części w wyniku gwałtownego pożaru. Stosunkowo liczny materiał zabytkowy w tej warstwie pozwala datować katastrofę na XIV-XV w. Warstwa kulturowa i podłoże zostały naruszone licznymi wkopami, w których na wtórnym podłożu wystąpił późnośredniowieczny materiał zabytkowy wraz z bardzo dużą ilością silnie przepalanej polepy z odciskami konstrukcyjnymi. Wkopy wypełnione były przemieszaną gliną, zawierającą XX-wieczne przedmioty, co świadczy o stosunkowo niedawnym ich zasypaniu. W rowie sondażowym w partii południowo-zachodniej, najsilniej zniszczonej, odsłonięto relikty kamiennej zabudowy gródka. Składają się na nią 2 narożniki podpiwniczenia budowli wzniesionej na planie czworokąta o szerokości 6 m. Mury, grubości 70-80 cm, były zbudowane z otoczków i kamienia łamanego na zaprawie wapiennej, z niewielkim dodatkiem cegły palcówki. Odkryto w nich fragment węgara otworu drzwiowego. Odsłoniętą budowlę z racji jej usytuowania można interpretować jako budynek bramny, do którego prowadził najprawdopodobniej pomost drewniany od strony dzisiejszej wsi. Mogła to być jednak wieża mieszkalno-obronna, w górnej partii drewniana, usytuowana na uboczu stożka ze względu na potencjalne zagrożenie obiektu z tej strony. Z powodu znacznego zniszczenia stanowiska, datowanie budowli na podstawie przesłanek stratygraficznych nie jest możliwe. Jediną przesłanką datującą może być odkryty na wtórnym złożu gotycki detal architektoniczny – fragment żebrwania sklepienia. Nieliczny inwentarz zabytkowy stanowią fragmenty ceramiki, kafla oraz znaleziska gwoździ żelaznych. Można je datować na XVI w. Niewielka ilość pozyskanego materiału zabytkowego wskazuje na małą intensywność użytkowania obiektu lub jego krótkotrwałość. Możliwe jednak, że odkryta warstwa użytkowa pochodzi z końcowego okresu użytkowania obiektu, a wcześniejsze nawarstwienia zostały usunięte.

Materiały przechowywane są w Muzeum Okręgowym w Bielsku-Białej, dokumentacja w PSOZ w Bielsku-Białej. Badania będą kontynuowane.

MILAKOWO, st. I
mury miejskie, gm. *loco*,
woj. olsztyńskie, AZP 19-57/1

• miasto późnośredniowieczne i nowożytne

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Jerzego Gułę. Finansowane przez gminę miejską Miłakowo i przez inwestora prywatnego.

MORAĞ, st. II,
gm. *loco*,
woj. olsztyńskie,
AZP 21-56/2

• miasto późnośredniowieczne i nowożytne (XV-XIX w.)

Badania wykopaliskowe, wyprzedzające inwestycję budowlaną, przeprowadzone w dniach od 1 sierpnia do 4 września przez mgr Hannę Mackiewicz (ARCHEO-ADAM). Finansowane przez inwestora prywatnego – R. Borowskiego. Pierwszy sezon badań.

Prace objęły teren działki budowlanej, pokrywającej się z fundamentami rozebranych budynków XIX-wiecznych, opartych o mury miejskie. Wykop 13, wytyczony zgodnie z projektem realizacyjnym, miał kształt prostokąta o wymiarach 17,5 x 5 m i usytuowany był wzdłuż osi północny wschód-południowy zachód, przy północno-zachodnim skraju starego miasta, a konkretnie przy wewnętrznym licu muru miejskiego. Doprowadzono go na całej powierzchni do calca, tj. do głębokości około 2,2 m od obecnej powierzchni terenu. Przebadano powierzchnię 87,5 m².

Odsłonięto i zadokumentowano relikty zabudowy murowanej w postaci fundamentów kamiennych łączonych na glinę i zaprawę wapienną, które można datować na koniec XVII i XVIII wiek. Odsłonięto także wewnętrzne lico muru miejskiego, wykazującego ślady licznych przeróbek i remontów. Podkreślić należy znaczne zniszczenie muru, który w wyniku